

From: 5.1.2.e Woo
Sent: maandag 26 juni 2017 10:45
To: 5.1.2.e Woo
Cc: Duijn, dr.ir. L.P. van (Luuk); Leeuw, ir. J. de (Johan)
Subject: RE: nota van de stas aan de Kamer over glyfosaat - nog kleine nabrander

Hallo 5.1.2.e Woo

Bij nadere lezing van jouw mail helemaal eens. Uiteindelijk is het wel of niet mogelijk carcinogeen 'verklaren' van een stof een pure hazard activiteit en dan is jouw oorspronkelijke tekstvoorstel helemaal prima.

Groet, 5.1.2.e Woo

Van: 5.1.2.e Woo
Verzonden: maandag 26 juni 2017 10:09
Aan: 5.1.2.e Woo
CC: Duijn, dr.ir. L.P. van (Luuk); Leeuw, ir. J. de (Johan)
Onderwerp: RE: nota van de stas aan de Kamer over glyfosaat - nog kleine nabrander

Hoi 5.1.2.e Woo

Uiteindelijk voert EFSA naast een hazard assessment óók een risk assessment uit, dat is een beetje het verwarrende als je dit onderscheid wilt hanteren.

Ik baseerde mij op wat EFSA zelf aangeeft in de bron die in de voetnoot wordt gegeven. Daar staat als eerste onderscheid tussen beide beoordelingen juist de focus op individuele stoffen versus óók middelen:

Why do some scientists say that glyphosate is carcinogenic?

The International Agency for Research on Cancer (IARC) said earlier this year that glyphosate was genotoxic and would "probably" cause cancer in humans. However, the IARC report looked at both glyphosate – an active substance – and glyphosate-based formulations, grouping all formulations regardless of their composition. The EU assessment, on the other hand, considered only glyphosate. Member States are responsible for evaluating each plant protection product that is marketed in their territories. This is because the EU and IARC take different approaches to the classification of chemicals. The EU scheme –assesses each individual chemical, and each marketed mixture separately. IARC assesses generic agents, including groups of related chemicals, as well as occupational or environmental exposure, and cultural or behavioural practices. This is important because although some studies suggest that certain glyphosate-based formulations may be genotoxic (i.e. damaging to DNA), others that look solely at the active substance glyphosate do not show this effect. It is likely, therefore, that the genotoxic effects observed in some glyphosate-based formulations are related to the other constituents or "co-formulants". Similarly, certain glyphosate-based formulations display higher toxicity than that of the active ingredient, presumably because of the presence of co-formulants. In its assessment, EFSA proposes that the toxicity of each pesticide formulation and in particular its genotoxic potential should be further considered and addressed by Member State authorities while they re-assess uses of glyphosate-based formulations in their own territories. This distinction between active substance and pesticide formulation mainly explains the differences in how EFSA and IARC weighed the available data. For the EU assessment, studies conducted with glyphosate were more relevant than studies conducted with formulated products containing other constituents, particularly when the other constituents could not be clearly identified.

En in een open brief van EFSA naar aanleiding van de discussie (januari 2016):

IARC assessment as a possible first step in a full assessment

As the WHO states on its website in the Preamble to the IARC Monographs, IARC evaluations can represent a first step in carcinogen risk assessment to be considered – if available – by national and international authorities such as EFSA when carrying out their own assessments.

I agree that IARC carries out an important role in the screening assessment of the carcinogenic potential of agents. However, we should not compare this first screening assessment with the more comprehensive hazard assessment done by authorities such as EFSA, which are designed to support the regulatory process for pesticides in close cooperation with the Member States in the EU.

Hier wordt door EFSA het verschil gemaakt tussen een eerste screening door IARC, die vervolgens door regulatory organisaties als basis gebruikt kan worden om meer in-depth naar hazard (!) te kunnen kijken.

Dus al met al vond ik een onderscheid maken in 'hazard' (IARC) en 'risk' (EFSA) wat ongelukkig gezien deze verwoordingen van EFSA zelf. Ook omdat er dan een goede toelichting op hazard en risk bij zou moeten...

Mee eens?

groet 5.1.2.e Woo

Van: 5.1.2.e Woo

Verzonden: maandag 26 juni 2017 7:58

Aan: 5.1.2.e Woo

CC: Duijn, dr.ir. L.P. van (Luuk); Leeuw, ir. J. de (Johan)

Onderwerp: RE: nota van de stas aan de Kamer over glyfosaat - nog kleine nabrander

Goedemorgen 5.1.2.e Woo,

Het stuk over IARC en EFSA dekt de lading niet helemaal.

Dit is het stuk wat jij nu hebt opgenomen:

aangegeven wordt dat de beoordeling door de IARC een andere systematiek volgt als die waarbinnen de EFSA haar beoordeling uitvoert. De IARC heeft een brede eerste screening uitgevoerd op basis van studies van de werkzame stof glyfosaat én van middelen, waarin ook andere stoffen dan alleen glyfosaat kunnen voorkomen; de EFSA focust zich daarentegen op studies met alléén de werkzame stof glyfosaat, zoals het Europese systeem voorschrijft, en heeft ook méér en andere studies dan de IARC kunnen beoordelen

Essentie is dat IARC vanuit zijn rol alleen naar de potentiële intrinsieke eigenschappen van een stof kijkt (hazard) en EFSA (en JMPR) voeren een risicobeoordeling uit waarin ook de mate van blootstelling wordt meegenomen (risk).

Groet, 5.1.2.e Woo

Van: 5.1.2.e Woo

Verzonden: zondag 25 juni 2017 16:47

Aan: 5.1.2.e Woo

CC: Duijn, dr.ir. L.P. van (Luuk); Leeuw, ir. J. de (Johan)

Onderwerp: RE: nota van de stas aan de Kamer over glyfosaat - nog kleine nabrander

Johan, Luuk, 5.1.2.e Woo

Dank voor jullie reacties, ik heb voor 2 van de 3 opmerkingen een tekstvoorstel gedaan en de opmerking van 5.1.2.e Woo over onze analyse van chemische alternatieven nog apart aan 5.1.2.e Woo meegegeven.

groet 5.1.2.e Woo

Van: 5.1.2.e Woo

Verzonden: zondag 25 juni 2017 9:14

Aan: 5.1.2.e Woo

CC: 5.1.2.e Woo 5.1.2.e Woo

Onderwerp: RE: nota van de stas aan de Kamer over glyfosaat - nog kleine nabrander

Hoi 5.1.2.e Woo

1 dingetje liet mij niet geheel los.

Op pag. 3 staat de volgende passage;

De EFSA heeft uitleg gegeven over de gehanteerde risico-evaluatie van de werkzame stof glyfosaat. Hierin gaat de EFSA in op de rapportage van de IARC³. Daarnaast heeft de EFSA een verklaring naar buiten gebracht over de "Monsanto papers"⁴. In deze verklaring komt de EFSA tot de conclusie dat er geen reden is om aan te nemen dat de chemische industrie de Europese beoordeling van de werkzame stof glyfosaat heeft beïnvloed.

Wat mij opvalt is dat er wel een zin wordt toegevoegd over de Monsanto papers om kort maar krachtig de conclusie van EFSA weer te geven, maar over IARC wordt niets gezegd behalve de verwijzing naar het EFSA artikel. Het lijkt mij goed om ook daar in een concluderende zin toe te lichten hoe IARC tot een andere conclusie kan komen (andere, screenende rol, minder data, hier en daar wat andere methodiek).

Groet, 5.1.2.e Woo

Van: Leeuw, ir. J. de (Johan)

Verzonden: vrijdag 23 juni 2017 15:22

Aan: 5.1.2.e Woo

CC: 5.1.2.e Woo; Duijn, dr.ir. L.P. van (Luuk)

Onderwerp: Re: nota van de stas aan de Kamer over glyfosaat

Beste 5.1.2.e Woo

Ziet er op het eerste gezicht wel goed uit. Mij valt op dat er niets wordt gezegd over het advies van de Duitse collega's die het stofdossier hebben beoordeeld.

Met vriendelijke groet, Johan de Leeuw

Op 23 jun. 2017 om 14:32 heeft 5.1.2.e Woo [@ctgb.nl](mailto:5.1.2.e Woo@ctgb.nl)> het volgende geschreven:

5.1.2.e Woo Johan,

Bijgevoegd een concept van de nota om de Kamer te informeren over de ontwikkelingen in het glyfosaat-dossier.

Graag jullie reactie (met 5.1.2.e Woo afgesproken dat ze deze maandagochtend kan verwachten)!

groet, goed weekend, 5.1.2.e Woo

<DOMUS-#17054912-v2-Brief_-_glyfosaat.pdf>

<DOMUS-#17054912-v2-Brief_-_glyfosaat.docx>